

Гаранцијски фонд АП Војводине

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

НОВИ САД, НОВЕМБАР 2015. ГОДИНЕ

На основу члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача („Сл. гласник РС“ бр. 128/14) (даље: Закон), одредаба Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених („Сл. гласник РС“ бр. 49/15) (даље: Правилник) и члана 15. Статута Гаранцијског фонда Аутономне Покрајине Војводине („Сл. лист АПВ“ бр.3/04, 2/05 и 11/06) директор Гаранцијског фонда Аутономне Покрајине Војводине, доноси

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

Уводне одредбе

Члан 1.

Овим правилником уређује се поступак унутрашњег узбуњивања у Гаранцијском фонду Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту:Фонд) у складу са одредбама Закона и Правилника.

Значење појединих појмова

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1)"Узбуњивање" представља обелодањивање информација од јавног значаја које се односе на угрожавање или повреду јавног интереса - откривање информације која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера.

Узбуњивање постоји када се указује на опасности или незаконитости која имају ефекта према другима. Она могу имати ефекта и на самог узбуњивача, али се не зауставља само на њему. Лице које узбуњује по правилу није директно и лично погођено том незаконитошћу, односно није једино лице које је погођено неправилностима које открива. Узбуњивач открива интерне информације које могу бити од јавног интереса,

2) "Узбуњивач" је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем (радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за послодавца), поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа,

носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву;

3) "Унутрашње узбуњивање" је откривање информације Фонду као послодавцу.

Поступак унутрашњег узбуњивања

Покретање поступка

Члан 3.

Поступак унутрашњег узбуњивања у Фонду започиње достављањем информације лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем, које је именовало директор Фонда одлуком (даље: лице овлашћено за вођење поступка).

Достављање информације

Члан 4.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се писмено или усмено.

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити непосредном предајом писмена, обичном или препорученом пошти, као и електронском поштом, на email лица овлашћеног за вођење поступка.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се узимањем изјаве о чему се сачињава записник.

Писмено достављене информације у вези са унутрашњим узбуњивањем заводе се у деловодну књигу Фонда.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења послодавцу сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште, у складу са Законом.

Као датум пријема код препоручене поштилке наводи се датум предаје поштилке пошти, а код обичне поштилке датум пријема поштилке у Фонду.

Обичне и препоручене поштилке на којима је означено да се упућују лицу овлашћеном за вођење поступка или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем може да отвори само лице овлашћено за вођење поступка.

Записник о усмено достављеној информацији

Члан 5.

Записник о усмено достављеној информацији садржи:

- 1) податке о Фонду и лицу овлашћеног за вођење поступка које саставља записник;
- 2) време и место састављања;

- 3) податке о присутним лицима;
- 4) опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, податке о времену, месту и начину кршења прописа из области радних односа, безбедности и здравља на раду, људских права запослених, опасностима по њихов живот, здравље, општу безбедност, животну средину, указивање на могућност настанка штете великих размера и друго;
- 5) примедбе узбуњивача на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;
- 6) потпис лица овлашћеног за вођење поступка и печат Фонда.

Потврда о пријему информације

Члан 6.

О пријему писмене односно усмене информације у вези са унутрашњим узбуњивањем издаје се потврда.

Потврда из става 1. овог члана садржи следеће податке:

- 1) кратак опис чињеничног стања о информацији;
- 2) време, место и начин достављања информације;
- 3) број и опис прилога поднетих уз информацију;
- 4) податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
- 5) податке о Фонду;
- 6) потпис лица овлашћеног за вођење поступка и печат Фонда.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати и потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

Поступање по информацији

Члан 7.

Лице овлашћено за вођење поступка је дужно да пре пријема, односно узимања изјаве о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем:

- 1) обавести узбуњивача о његовим правима прописаним Законом, а нарочито да не мора откривати свој идентитет, односно да не мора потписати записник и потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,

- 2) поучи узбуњивача да своје информације у вези са унутрашњим узбуњивањем даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, те да давање лажног изказа представља кривично дело предвиђено одредбама Кривичног законика.

Члан 8.

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са Законом о заштити података о личности.

Лице овлашћено за вођење поступка и друга одговорна лица у Фонду дужна су да поступају и по анонимним обавештењима у вези са информацијом, у оквиру својих овлашћења.

Лице овлашћено за вођење поступка и друга одговорна лица у Фонду не смеју предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Члан 9.

Након пријема информације, лице овлашћено за вођење поступка дужно је да по њој поступи без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава директор Фонда, као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Одговорна лица у Фонду обавезна су да предузму све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности указаних информацијом, као и да обуставе све утврђене штетне радње и отклоне њене последице.

Члан 10.

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања, лице овлашћено за вођење поступка може узимати изјаве од других лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о чему саставља записник.

Записник из става 1. овог члана садржи:

- 1) податке о Фонду и лицу овлашћеном за вођење поступка које и саставља записник;
- 2) време и место састављања;
- 3) податке о присутним лицима;
- 4) опис утврђеног чињеничног стања поводом информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 5) примедбе присутног лица на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;
- 6) потпис присутних лица и лица овлашћеног за вођење поступка;
- 7) печат Фонда.

Информисање узбуњивача

Члан 11.

На захтев узбуњивача, лице овлашћено за вођење поступка је дужно да пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Лице овлашћено за вођење поступка или друго лице које директор власти дужно је да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Члан 12.

По окончању поступка лице овлашћено за вођење поступка:

- саставља извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- предлаже мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај о предузетим радњама

Члан 13.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем садржи:

- 1) време, место и начин пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) радње које су након тога предузете у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 3) која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем уз навођење датума и начин њиховог обавештавања;
- 4) шта је утврђено у поступку о информацији, уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње као и њихов опис, као и да ли су такве радње изазвале штетне последице.
- 5) потпис лица овлашћеног за вођење поступка и печат Фонда.

Извештај из става 1. овог правилника доставља се директору Фонда и узбуњивачу.

Члан 14.

Узбуњивач може се изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од осам дана од дана пријема истог.

Предлагање мера

Члан 15.

Ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем предузимају се одговарајуће мере на основу извештаја из члана 13. овог правилника.

На основу утврђеног стања констатованог у извештају, лице овлашћено за вођење поступка предлаже мере у циљу отклањања утврђених неправилности и начин отклањања последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 15 дана од дана достављања извештаја директору Фонда и узбуњивачу.

Предлог мера ради отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем садржи:

- 1) податке о Фонду и лицу овлашћеном за вођење поступка;
- 2) време и место састављања;
- 3) навођење и детаљан опис неправилности, штетних радњи и последица ових радњи у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем;
- 4) конкретне мере које се предлажу ради отклањања наведених неправилности и последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем као и рокови за њихово извршење;
- 5) образложење због чега се баш тим предложеним мерама отклањају утврђене неправилности и последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 6) име лица овлашћеног за вођење поступка и печат Фонда.

У сачињавању предлога мера из става 2. овог члана могу се укључити и други запослени о чему одлуку доноси директор Фонда.

На основу предлога мера из става 2. овог члана директор или Управни одбор Фонда доносе програм мера, а у складу са својим утврђеним надлежностима.

Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци

Члан 16.

Информација у вези са унутрашњим узбуњивањем може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података претходно означени као тајни.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач је дужан да се прво обрати Фонду, односно лицу овлашћеном за вођење поступка, а ако се информација односи на лице овлашћено за вођење поступа, информација се подноси директору Фонда.

У случају да се у Фонду није у року од 15 дана поступило по информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако се није одговорило или се нису предузеле одговарајуће мере из надлежности, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу у складу са Законом.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају да се информација односи на директора Фонда, информација се подноси овлашћеном органу у складу са Законом.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

Право на заштиту узбуњивача

Члан 17.

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом, ако:

- 1) изврши узбуњивање у Фонду, овлашћеног органа или јавности на начин прописан Законом;
- 2) открије информацију која садржи податке о кршењу прописа и друго у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
- 3) ако би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Члан 18.

Право на заштиту од узбуњивања имају и повезана лица.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Члан 19.

Лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Члан 20.

Лице овлашћено за вођење поступка дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Лице овлашћено за вођење поступка дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за вођење поступка дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Члан 21.

Злоупотреба узбуњивања забрањена је Законом.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

- 1) достави информацију за коју је знало да није истинита;
- 2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај и накнада штете

Члан 22.

Фонд је дужан да, у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

Фонд не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

- запошљавање;
- стицање својства приправника или волонтера;
- рад ван радног односа;
- образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
- напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
- дисциплинске мере и казне;
- услове рада;
- престанак радног односа;

- зараду и друге накнаде из радног односа;
- учешће у добити послодавца;
- исплату награде и отпремнине;
- распоређивање или премештај на друго радно место;
- непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
- упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Члан 23.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе. Узбуњивач и лице које ужива заштиту као узбуњивач имају право на потпуну накнаду штете (материјалне и нематеријалне) која им је нанета због узбуњивања.

Судска заштита

Члан 24.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

Завршна одредба

Члан 25.

Овај правилник објавити на огласној табли као и на интернет страници Фонда дана 18. новембра 2015. године, а ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

Деловодни број: 2826/15

У Новом Саду, дана 18.11.2015. године

Директор Фонда

Горан Васић